

Sociologie

Úvod

Lenka Slepíčková

Sli.do

8122720

Co je to sociologie? Čím se vymezuje od ostatních „věd o společnosti“?

- Má svoje téma?
- Má svou metodu poznání?

- Platí ve vztazích, že protiklady se přitahují?
- Dá se zdraví koupit za peníze?
- Tikají všem ženám biologické hodiny stejně?
- Proč se lidé rozvádějí?
- Proč jsou muži tak často nevěrní?
- Mají ženy buňky na úklid/péči?

- Věda o tom, jak nás ovlivňuje společnost?
- Věda o tom, co z našeho chování pramení ze společenských vlivů?
- Věda o lidském jednání
- Věda o tom, že je v individuálním sociální, co je v konkrétním obecné

Sociologie x sociobiologie x zdravý rozum

Sociologie se svým úhlem pohledu vymezuje vůči ostatním vědám, a vědeckou metodou vůči zdravému rozumu, často apelujícím na individuálnost rozhodování (každý svého štěstí strůjcem), nebo přirozenost (již od pravěku).

„Zvířata nemají strýčky, svátek ani neděli“
(Zygmunt Bauman)

- Fyzická nemožnost smrti v mysli někoho žijícího (The Physical Impossibility of Death in the Mind of Someone Living)

Společnost kolem nás i v nás

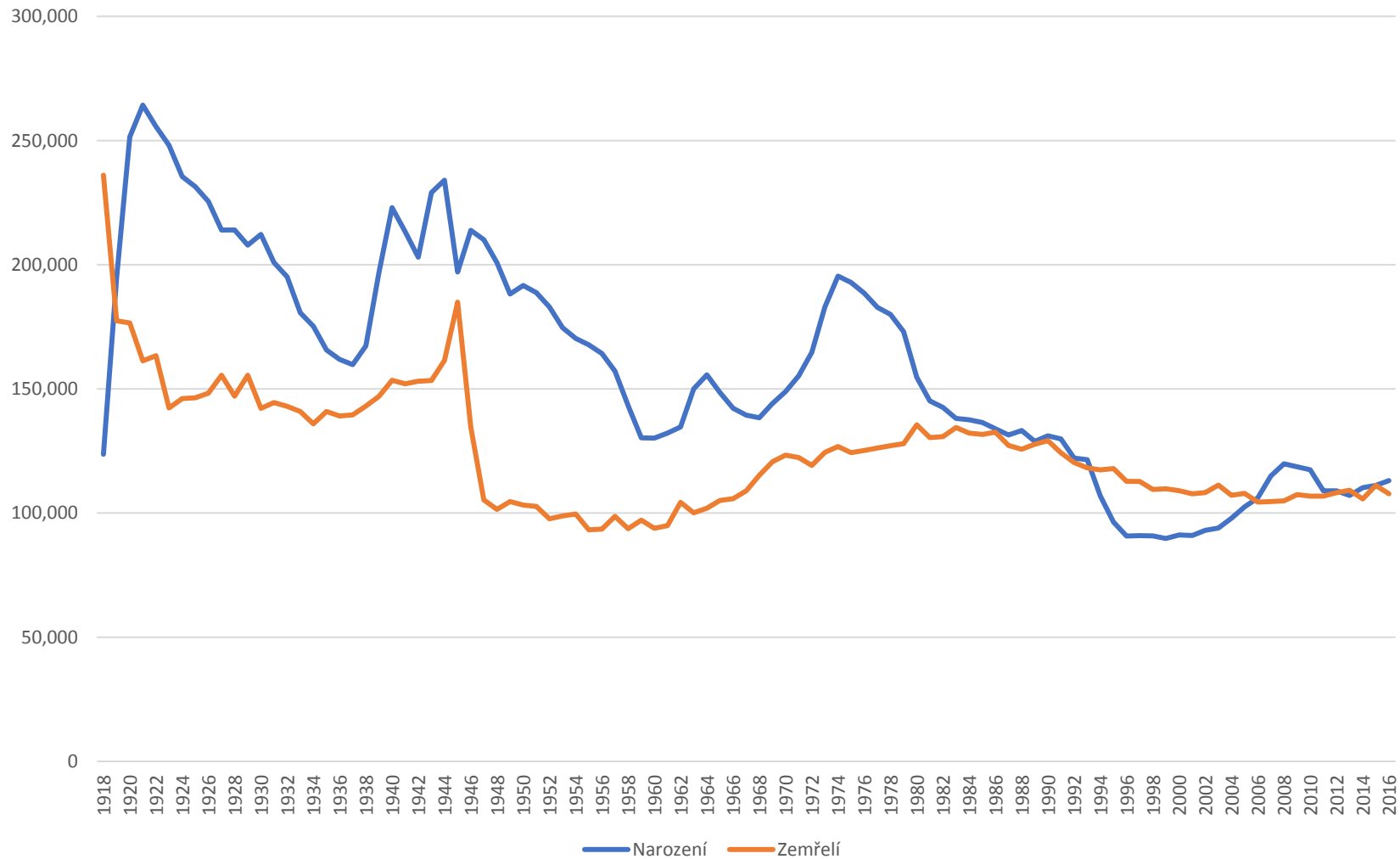
<https://fajejta.blog.respekt.cz/je-sociologie-veda-o-zvraceni/>

Jsou fyziologické procesy dotčeny sociálními vlivy?

Jak naše tělo pozná, že jsme snědli něco špatného?

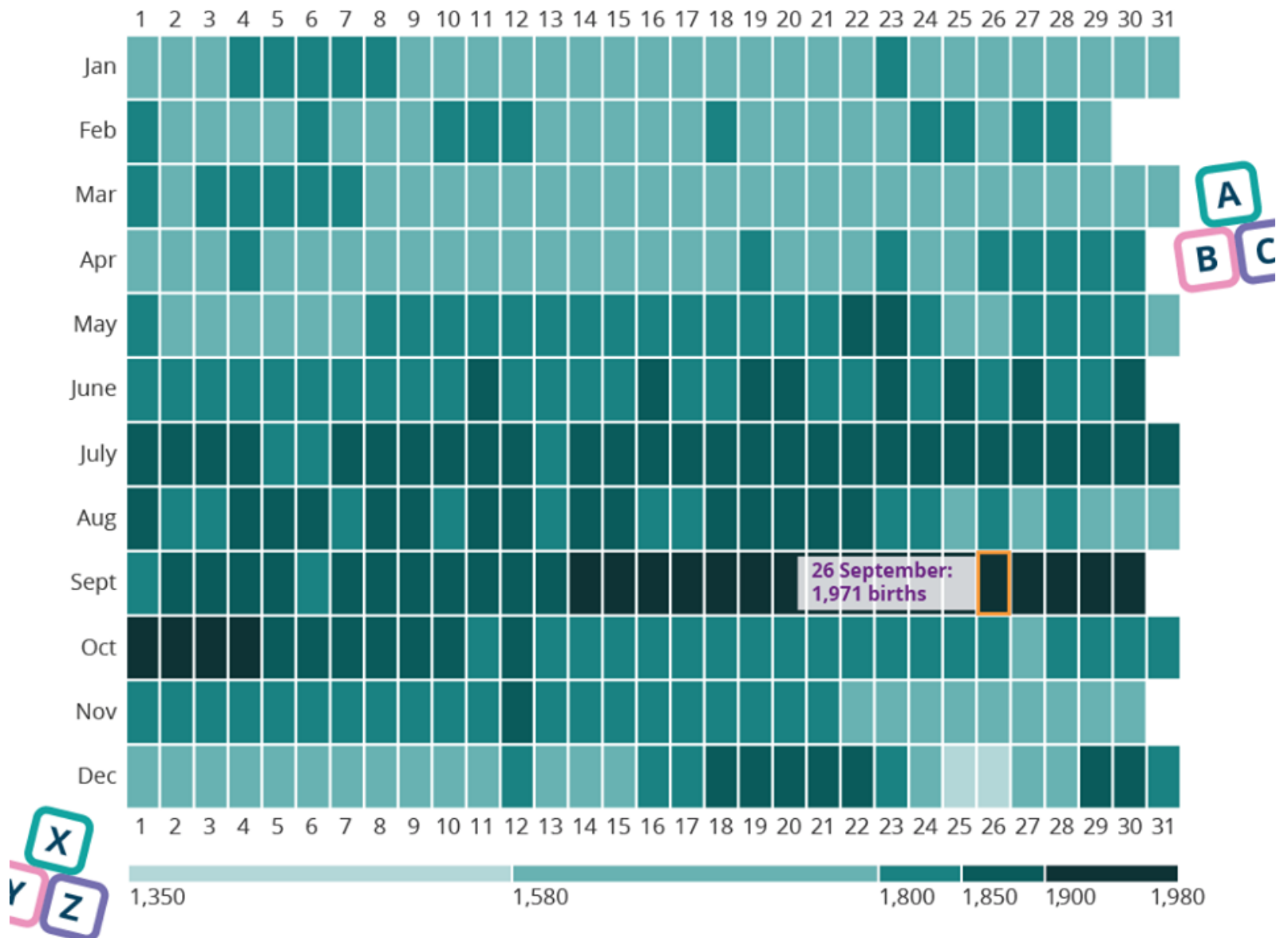
Člověk jako člen sítě ...

Pohyb obyvatelstva (1918 - 2016; ČSÚ)

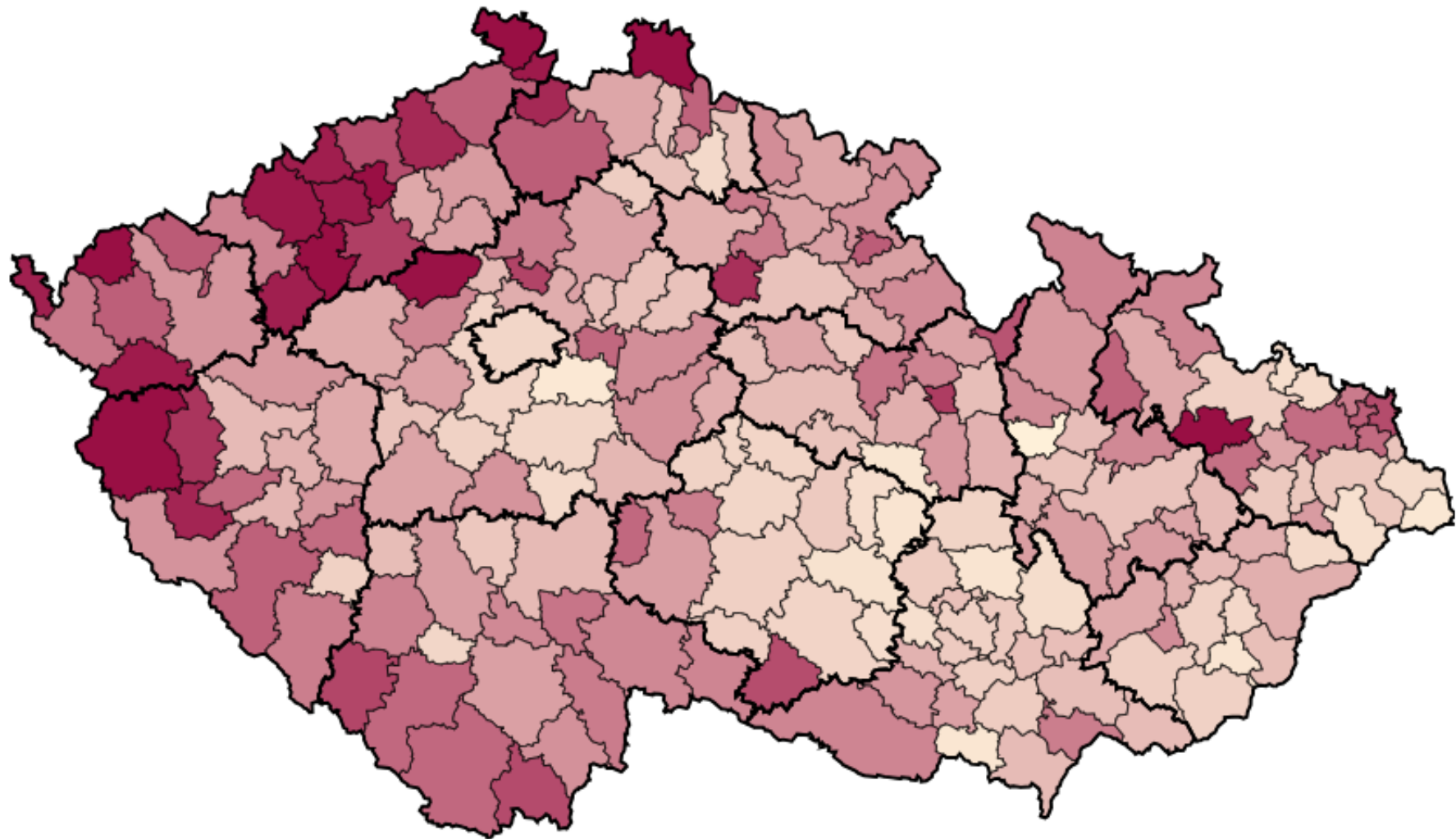

When are the most popular dates to be born over the last 20 years?

Average number of live births by date in [redacted], 1995 to 2016

Source: Number of live births by date, 1995 to 2016 in [redacted]

https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/segregace-vzdelavani-romske-deti-inkluze-zakladni-skoly-paq-research.A221228_100939_domaci_idvs

Inc

ské

*Fiala, Šimon: [Rasa a gender v letecké historii](http://sociopress.cz/rasa-a-gender-v-letecke-historii/),
<http://sociopress.cz/rasa-a-gender-v-letecke-historii/>*

Deviace jako záležitost společenských norem

Manifestní a latentní funkce

Vzdělání

Spotřeba

Thorstein Veblen: Teorie zahálčivé třídy

P. Berger: Pozvání do sociologie:

„Klást sociologické otázky pak předpokládá, že se člověk chce dívat o něco dál, za běžně přijímané či oficiálně vymezené cíle lidského jednání. Předpokládá to, aby si byl do jisté míry vědom toho, že lidské záležitosti mají různé významové roviny, z nichž některé jsou skryty vědomí každodenního života.“

„Na rozdíl od loutek máme možnost se v našem pohybu zastavit, ohlédnout se a pochopit mechanismus, který námi hýbe. V tomto aktu spočívá první krok ke svobodě.“

„Působ sociologie spočívá v tom, že její perspektiva nám umožňuje vidět v novém světle svět, v němž všichni žijeme své životy.“

Ještě něco?

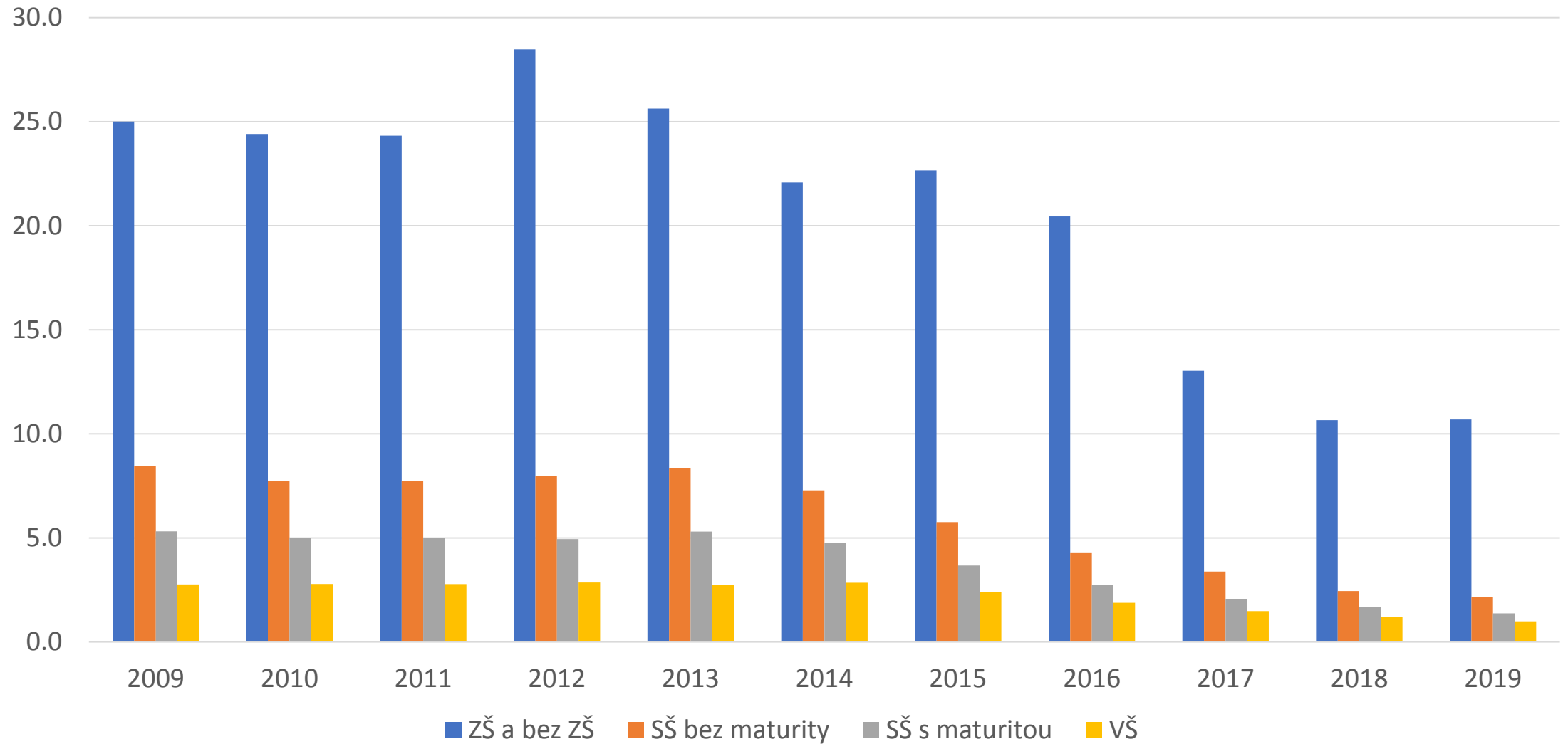
- Rozvoj kritického myšlení (brání předsudkům, stereotypům a manipulovatelnosti)
- Lepší porozumění světu kolem nás a našemu životu
- Vytváří senzitivitu, umožní nám vidět dosud neviděné
- Dá se praktikovat každý den

Demaskující a rozladující povaha sociologie

Sociologie jako forma kritického myšlení

„Vysokoškolské humanitní obory produkují jen nezaměstnané absolventy nebo pracovníky rychlého občerstvení. Kdyby se více podporovaly učňovské obory, problém s nezaměstnaností by neexistoval.“

Nezaměstnanost podle vzdělání

Podle dat ČSÚ, 2021

„Na universitách prý se nyní vychovává jenom intelligentní proletariát, jemuž potom nelze opatřit existenci. A poněvadž nyní se skutečně na gymnasijsní a universitní studium vrhá nepoměrné množství studentstva a některá povolání životní jsou opravdu přeplněna, zdá se mnohým, že tato výtka jest oprávněna.“

Žáček, 1913

(Pro českou universitu v Brně)

Otcové na rodičovské jako typický výmysl dnešní doby, za který zaplatíme.

Selhání otců

„Opravdu nevidím jediný důvod, proč se tvářit, že je normální, když budou tátové chodit na mateřskou. Je to typický výmysl dnešní doby, kdy si všichni myslí, že můžou všechno a nebude to mít žádné důsledky. Ale ono to samozřejmě následky bude mít! Muži by se v první řadě měli postarat o to, aby fungovali jako skuteční chlapi. Někteří tátové to teoreticky mohou zvládnout. Ale má to háček: zvládnou to jen po chlapsku.“

Táta na mateřské není v pořádku, myslí si pedagog Marek Herman

🕒 18. listopad 2019 | [Blízká setkání](#)

» Další podcasty, rozhovory a příběhy

mujRozhlas

Host: Marek Herman. Moderuje Tereza Kostková

Dítě má být do tří let s mámou! Ty ambiciózní holky páchají nevratné škody, řekl Radkin Honzák

20. 01. 2023 | 05:33

To se mi líbí 63

„Stejná idiocie, jako je vrazit dítě do tří let do děcáku, je vrazit dítě v této době osobě mužského pohlaví.“

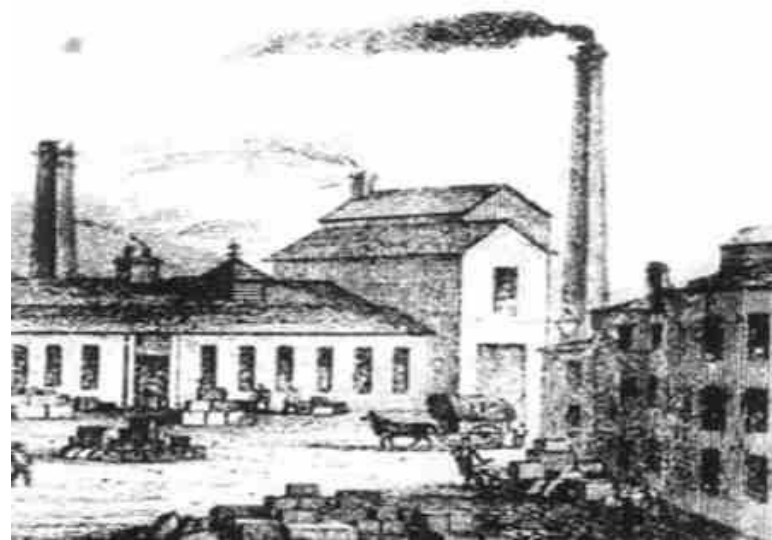
Pokud se otec zapojil do péče v prvních letech dítěte, pravděpodobnost rozchodu rodičů je menší.

Oláh, L. S. (2001). Policy changes and family stability: the Swedish case. *International Journal of Law, Policy and the Family*, 15(1), 118-134.

Zapojení otců do péče v prvních letech života má pozitivní vliv na schopnosti dětí v různých oblastech.

del Carmen Huerta, M., Adema, W., Baxter, J., Han, W. J., Lausten, M., Lee, R., & Waldfogel, J. (2013). Fathers' leave, fathers' involvement and child development: Are they related? Evidence from four OECD countries.

Historické a společenské souvislosti vzniku sociologie a co je to modernita

Zadání pro první průběžný test. Dokumentární cyklus Retro: díl „Zařízení pro děti“. Najdete zde:

- <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10176269182-retro/210411000360005/>
- Zaměřte se prosím při sledování na porodnictví. Porod v socialistickém Československu byl výrazně medikalizován. Všimněte si těchto témat, ale pochopitelně neopomeňte ani další část o institucích péče o děti:
 - A. V čem všem se moc medicíny projevovala?
 - B. Jakou pozici a roli zastávala rodička z hlediska jejího zobrazování i zkušenosti? Jak byste její roli pojmenovali (např. pacientka? Klientka? Žákyně?).
 - C. K jaké reflexi dospěl lékař pracující v porodnictví?
 - D. Jaké trendy v porodnictví dnes sledujete?